

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych i Administracji
Biuro Podawcze

2016-03-04

REP ..... zał./kart ...../.....

Janusz Gacek

Warszawa, dnia 04 marca 2016r.

Mariusz Błaszczak
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
ul. Rakowiecka 2A, 00-993 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

w dniu 5 stycznia 2016r. na stronie internetowej MSWiA pojawił się oficjalny komunikat demontujący nieprawdziwe jakoby informacje o pracach tego resortu nad zmianami zasad naliczania emerytur byłych funkcjonariuszy, pobierających te świadczenia na podstawie obecnej, obejmującej ich ustawy emerytalnej z dnia 18 lutego 1994r. (Dz.U.Nr 53, poz.214 ze zm.). Tymczasem, w tym samym dniu, zastępca Pana Ministra – wiceminister Jarosław Zieliński – ogłosił publicznie, że prace takie są jednak prowadzone w jego otoczeniu, dotycząc na razie emerytowanych funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa. Emerytom tym wiceminister J. Zieliński przypisał – mijając się z prawdą, i to, jak wykażę poniżej, bardzo – średnie świadczenia wynoszące aż 4000 ÷ 6000 zł, przy czym najwyższą emeryturą miałyby być absurdalna kwota 22000 zł, zmniejszona ostatnio przez pana J.Zielińskiego, do równie absurdalnego poziomu 20000zł (portal Interia z dnia 25 lutego 2016r.), przy okazji wymienienia którego zapowiedział on ponownie dalsze ograniczenie wspomnianych świadczeń, i tak już przecież bardzo okrojonych tzw. ustawą dezubekizacyjną z dnia 23 stycznia 2009r. (Dz.U. Nr 24, poz.145).

O nieprawdziwości wspomnianych danych świadczy przede wszystkim informacja Zakładu Emerytalno-Rentowego MSW o średnim świadczeniu emerytalnym wypłacanym przez ten Zakład, zgodnie z którą przeciętna wysokość emerytur pobieranych z ZER MSW. wyniosła, w 2015r., daleko mniej niż 4000 ÷ 6000zł, będąc równa 3544,25 zł brutto (**Załącznik nr1**) – przy uwzględnieniu wszystkich osób je pobierających z tego resortu, których średnia emerytura jest przecież, z założenia, wyraźnie wyższa od średniego świadczenia emerytalnego pobieranego przez osoby objęte tzw. ustawą dezubekizacyjną.

Zakład Emerytalno-Rentowy MSW nie prowadzi co prawda wyodrębnionej sprawozdawczości dotyczącej wysokości emerytur byłych funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa, ale, jak wiadomo z informacji wymienianych między członkami stowarzyszeń skupionych w kierowanej przeze mnie Federacji, a także z innych źródeł, emerytury te są daleko niższe niż kwoty sugerowane przez wiceministra J.Zielińskiego.

Należy w tym miejscu zauważyć, że dość wiarygodnego oszacowania faktycznego, przeciętnego świadczenia emerytowanych funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa, można dokonać na podstawie analizy danych z postanowienia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 14.05.2013r. o nie przyjęciu do rozpoznania skarg 1628 byłych funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa (skarga numer 15189/10: Adam Cichopek przeciwko Polsce oraz 1627 innych skarg). W postanowieniu tym zawarto bowiem kwoty emerytur 31 osób, stanowiących reprezentatywną, wybraną przez ETPC grupę osób, które złożyły skargi do tego trybunału – **Załącznik nr 2**.

Jak wynika z zestawienia tabelarycznego przedstawionego we wspomnianym załączniku, średnia emerytura tej reprezentatywnej, wyselekcjonowanej przez ETPC grupy byłych funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa PRL wynosi miesięcznie, przy pominięciu mało tu istotnej waloryzacji świadczeń, około 1804,26zł brutto i około 1654,15zł netto. Trzeba podkreślić, że na wysokości emerytur uwzględnionych w przedmiotowym zestawieniu wpłynęło, w poważnej mierze, w przypadkach niektórych osób, pełnienie służby lub świadczenie pracy po transformacji ustrojowej naszego kraju. Podane ostatnio kwoty są niższe, odpowiednio, 2,22 raza i 2,41 raza od 4000.zł, oraz 3,33 raza i 3,63 raza od 6000.zł; pierwsza z wymienionych powyżej kwot plasuje się przy tym poniżej przeciętnej emerytury wypłacanej z ZUS, wynoszącej, w 2015 r., 2059 zł brutto.

Do bardzo zbliżonego rezultatu doprowadziła analiza wysokości emerytur 18 członków Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Policyjnych z Piotrkowa Trybunalskiego – osób, które zdecydowały się na udostępnienie ich kwot, w celu wykorzystania, wraz z numerami świadczeń, dla celów poglądowych – **Załącznik nr 3**. Tym razem średnia emerytura netto okazała się równa 1775,66 zł.

Do podawania opinii publicznej nieprawdziwych danych o rzekomo bardzo wysokich emeryturach byłych funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa zdążyli się oni już przyzwyczaić, głównie za sprawą projektu ustawy autorstwa Solidarnej Polski, postulującego odebranie tym emerytowanym funkcjonariuszom kolejnej części pobieranych przez nich, zredukowanych już drastycznie świadczeń. W projekcie tym (składanym dwukrotnie, w nieznanie różniących się wersjach, z których drugą zawiera druk sejmowy nr 3336 z dnia 19 lutego 2015r.), podpisana pod nim grupa posłów, reprezentowana przez posła Patryka Jakiego, dopuściła się poświadczenia nieprawdy, stwierdzając że wzięła pod uwagę informację podaną przez Ministerstwo Obrony Narodowej, dotyczącą średniej wysokości dzisiejszego świadczenia emerytalnego funkcjonariuszy aparatu bezpieczeństwa PRL, wynoszącego jakoby 4143 zł

brutto. Jest to kłamstwo, w dodatku podwójne, bowiem po pierwsze bardzo zawyża (prawie 2,3 raza) faktyczną, przeciętną emeryturę byłych funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa, a po drugie MON nie podawał żadnej informacji tego rodzaju, bo i podać jej nie mógł, ponieważ nią nie dysponował (co wynika jednoznacznie z pisma dyrektora Departamentu Spraw Socjalnych tego resortu – **Załącznik nr 4**). Aby uzyskać pewność, że nie udzieliło jej także Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, które byłoby, w tym przypadku, właściwe merytorycznie, zwrócono się ze stosownym pytaniem do dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego MSW, który również stwierdził, że kierowany przez niego organ emerytalny nie jest źródłem podanej powyżej kwoty rzekomej, przeciętnej emerytury (**Załącznik nr 5**), która została po prostu zmyślona i to z dokładnością do 1 zł, co miało ją uwiarygodnić. Trzeba dodać, że obie wersje wzmiankowanego projektu zostały zaopiniowane krytycznie – pierwsza przez rząd i Sąd Najwyższy, a druga przez rząd, Sąd Najwyższy (**Załącznik nr 6**) i Biuro Analiz Sejmowych (**Załącznik nr 7**), co spowodowało wstrzymanie ich procedowania w Sejmie RP. Na uwagę zasługuje zmienność opinii wymienionego powyżej posła Patryka Jakiiego o wysokości przeciętnej emerytury byłych funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa, która, jak stwierdził on niemal jednocześnie z ponownym złożeniem projektu ustawy zawartej w powołanym druku sejmowym nr 3336, zmniejszyła się rzekomo, w wyniku wejścia w życie tzw. ustawy dezubekizacyjnej, z 2735 zł do 2351 zł (Rzeczypospolita z dnia 10 grudnia 2014r.). Poseł P. Jaki zmyślił, co nie ulega wątpliwości, także te obydwie kwoty, które, ponownie określone z mającą budzić zaufanie dokładnością do 1zł, są, jak nietrudno spostrzec, daleko niższe od podanych uprzednio 4143 zł.

Odnosząc się do kwestii emerytury w ekstremalnej wysokości 22000 zł (nieznacznie skorygowanej w dniu 25 lutego br.) oświadczam, z całą odpowiedzialnością i niezachwianą pewnością, że świadczenia takiego nie pobiera żaden były funkcjonariusz organów bezpieczeństwa państwa. Aby móc to kategorycznie stwierdzić przeprowadziłem szereg rozmów konsultacyjnych z bardzo dobrze zorientowanymi, wiarygodnymi osobami. Jako swoistą przeciwwagę dla tej, nieprawdziwej kwoty, podam tu wysokość emerytury byłego zastępcy komendanta Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Olsztynie – płk Wiesława Poczmańskiego, który odszedł na nią w 1990r., uzyskując wówczas świadczenie, które w końcu 2009r. wynosiło, po waloryzacjach, 3900zł, a następnie zostało drastycznie zredukowane tzw. ustawą dezubekizacyjną, tak, że w końcu 2011r. było równe 1500 zł netto. Dane te zawarte są w liście otwartym płk W. Poczmańskiego do posłanki Anny Sobeckiej z dnia 3 grudnia 2011r., w którym nadmienia on także, iż jego znajomy, który pełnił służbę na niższym stanowisku, i odszedł na emeryturę w stopniu majora, pobierał ją, w 2011r., w kwocie 700zł (**Załącznik nr 8**).

Szanowny Panie Ministrze, wśród byłych funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa, którym już raz ograniczono świadczenia, znajduje się wielu emerytów, należących do stowarzyszeń będących członkami kierowanej przeze mnie Federacji, którzy w 1990r. pod-

dali się weryfikacji (prowadzonej przez „solidarnościowe” komisje kwalifikacyjne), podejmując, po jej pomyślnym przejściu, służbę w Urzędzie Ochrony Państwa lub w Policji. Szczególną operatywnością i wysokimi kompetencjami wykazali się oni przede wszystkim w pierwszej w tych służb, jako funkcjonariusze której:

- opracowali i pomogli wdrożyć struktury organizacyjne UOP, ABW i AW oraz niezbędne dla funkcjonowania tych urzędów akty prawa wewnętrznego (szczególnie ważne było tu przygotowanie i wprowadzenie w życie regulacji dotyczących taktyki i metodyki pracy operacyjnej);
- zaadaptowali, do nowych uwarunkowań społecznych, politycznych i ekonomicznych odziedziczone przez UOP aktywa operacyjne;
- wprowadzili w tajniki działania służb specjalnych oraz wychowali wielu nowopryjętych funkcjonariuszy;
- doprowadzili do zawarcia szeregu porozumień o współpracy merytorycznej – wewnątrz-krajowych i ze służbami innych państw;
- zrealizowali, na poziomie operacyjnym, liczne przedsięwzięcia prointegracyjne – na rzecz przyjęcia RP do NATO i UE;
- zorganizowali, od podstaw, działania operacyjne UOP na kierunku wschodnim, prowadząc je bardzo profesjonalnie, intensywnie, i z wybitnie dobrymi efektami;
- doprowadzili do udziału UOP we Wspólnocie Wywiadowczej państw zachodnich jeszcze przed przystąpieniem Polski do NATO;
- osiągnęli powodzenie w wielu głośnych, prestiżowych sprawach o wyjątkowym znaczeniu, na przykład w: operacji wywiadu w Iraku – czyli w tzw. operacji SAMUM (polegającej na ewakuacji z tego kraju pracowników wywiadu USA, niezwykle istotnej dla sprawnego przeprowadzenia akcji wojskowej PUSTYNNNA BURZA), operacji MOST (zapewniającej bezpieczny transport około 100 tys. Żydów z terytorium byłego ZSRR do Izraela), działaniach zmierzających do ustalenia agentów wywiadu rosyjskiego w Wojsku Polskim, czy też przedsięwzięciach mających na celu rozpracowanie afer FOZZ i ART-B.

Osiągnięcia polskich służb specjalnych w tzw. operacji SAMUM i w operacji MOST zbudowały ich wysoką pozycję w skali międzynarodowej, oraz takąż, jakże potrzebną w okresie naszej transformacji ustrojowej, pozycję Polski na świecie, skutkując zarazem, co było najistotniejsze, anulowaniem naszemu krajowi blisko połowy zadłużenia zagranicznego zaciągniętego w okresie PRL (czyli około 20mld. USD) – dzięki staraniom władz amerykańskich i Światowego Kongresu Żydów. Należy dodać, że tzw. operacja SAMUM doczekała się w Polsce szeregu artykułów i fabularyzowanej ekranizacji, wielokrotnie pokazywanej w kinach i na różnych kanałach telewizyjnych, oraz, iż na ekranizację tego rodzaju oczekuje obecnie operacja MOST, analizowana w 2015r. na poświęconej jej międzynarodowej konferencji naukowej, która obradowała w Warszawie, a opisana szczegółowo w pozycji książkowej Dariusza Wilczaka pt. „MOST – TAJNA OPERACJA PRZERZUTU ŻYDÓW”, wydanej, także w 2015r.,

przez wydawnictwo FRONDA (koszt produkcji planowanego filmu pokryją prawdopodobnie sponsorzy z Izraela). O wyjątkowym stopniu trudności obydwu wymienionych powyżej operacji świadczą najlepiej kategoryczne odmowy zrealizowania ich przez służby specjalne innych państw..

Byli funkcjonariusze służb specjalnych PRL, którzy po pozytywnej weryfikacji trafili do Policji, stanowili w niej co prawda zaledwie kilka procent stanu osobowego tej formacji, ale zapisali się w jej historii złotymi zgłoskami, ponieważ głównie to dzięki nim było możliwe utworzenie Centralnego Biura Śledczego Policji i osiągnięcie przez nie, niemal od początku jego funkcjonowania, wielu niezwykle istotnych sukcesów w zwalczaniu zorganizowanych grup przestępczych. Pamiętam to bardzo dobrze, ponieważ sam pracowałem w przeszłości w CBŚP – na stanowisku kierowniczym.

Emerytowani funkcjonariusze UOP, ABW, AW i Policji, którzy zaczęli służbę w okresie PRL, nigdy nie oczekiwali szczególnych przywilejów z tytułu opisanych powyżej zasług dla III RP, ale też nie brali pod uwagę ewentualności represjonowania ich redukcją emerytur, tym bardziej, iż były one gwarantowane, w imieniu Państwa Polskiego, przez powołaną uprzednio ustawę z dnia 18 lutego 1994r., a wcześniej przez Ministrów Spraw Wewnętrznych okresu transformacji, z których trzech (działaczy opozycyjnych z okresu PRL) – Krzysztof Kozłowski, Andrzej Milczanowski i Henryk Majewski – przeciwstawiło się na piśmie uchwaleniu tzw. ustawy dezubekizacyjnej (**Załączniki nr 9÷11**).

Informacje o zasadach wspomnianej weryfikacji funkcjonariuszy służb specjalnych PRL nie są szerzej znane i dlatego pokrótce je tu przypomnę, ponieważ mają ścisły związek z jedną z wypowiedzi wiceministra Jarosława Zielińskiego dla Radia Maryja, w której także postulował on kolejne zmniejszenie emerytur byłych funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa PRL. Zasady te określała uchwała nr 69 Rady Ministrów z dnia 21 maja 1990r. (M.P. Nr 20, poz.159), wydana w na podstawie art.132 ustawy o Urzędzie Ochrony Państwa z dnia 6 kwietnia 1990r.(Dz.U. Nr30, poz.180 ze zm.), stanowiąc, w § 8, że komisja kwalifikacyjna wydaje pozytywną opinię o osobie poddającej się weryfikacji w razie stwierdzenia, że odpowiada ona wymogom przewidzianym w ustawie i posiada kwalifikacje moralne do pełnienia służby, a zwłaszcza jeśli:

- w toku dotychczasowej służby nie dopuściła się naruszeń prawa;
- wykonywała swoje obowiązki służbowe w sposób nie naruszający praw i godności innych osób;
- nie wykorzystywała swojego stanowiska służbowego do celów pozasłużbowych.

Treść dwu pierwszych kryteriów weryfikacyjnych jest równoznaczna z niedopuszczalnością nazywania spełniających je emerytów UOP, ABW, AW lub Policji, którzy w przeszłości byli zatrudnieni w organach bezpieczeństwa państwa PRL, katami, jak właśnie określił ich, a raczej między innymi ich, we wzmiankowanej wypowiedzi, wiceminister J.Zieliński,

dodając, co było jej głównym celem, że mają oni przy tym nie tylko większe świadczenia niż ich bliżej nie określone ofiary, lecz ponadto przywileje i nagrody (co nie jest zgodne z prawdą).

Wracając do wymienionych powyżej wymogów ustawowych trzeba zauważyć, że w ustawie o Urzędzie Ochrony Państwa precyzował je jej art. 15, zgodnie z którym służbę w UOP mógł pełnić obywatel polski wykazujący przede wszystkim „nieskazitelną postawę moralną i patriotyczną{...}”. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990r o Policji.(Dz.U. Nr30, poz.179 ze zm.) odpowiednikiem tego przepisu był jej art.25.

Szanowny Panie Ministrze, redukcja, tzw. ustawą dezubekizacyjną, emerytur byłych funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa nastąpiła, przy bezpodstawnym zastosowaniu zbiorowej odpowiedzialności, w odniesieniu do blisko 45000 emerytów, w tym około 6000 pozytywnie zweryfikowanych, byłych funkcjonariuszy UOP, ABW, AW i Policji, a więc – według kryteriów III RP – nieskazitelnych moralnie patriotów, za czyny przestępne stosunkowo nielicznej grupki osób, popełniane przy tym, jak wynika z preambuły tego aktu prawnego, głównie w okresie tzw. utrwalania władzy ludowej, którego funkcjonariusze bezpieczeństwa (służący wówczas w Resorcie Bezpieczeństwa Publicznego, Ministerstwie Bezpieczeństwa Publicznego i Komitecie do spraw Bezpieczeństwa Publicznego) z reguły już nie żyją. Co więcej, wspomniana ustawa objęła wielu funkcjonariuszy, którzy nie tylko byli głównymi twórcami cywilnych służb specjalnych demokratycznej Polski, ale ponadto mieli inne niezwykle istotne i bardzo wymierne zasługi dla polskiej transformacji ustrojowej oraz stanu krajowych finansów, jak na przykład gen. Gromosław Czempiński, jeden z najważniejszych bohaterów tzw. operacji SAMUM i operacji MOST, w przypadku którego zmniejszenie świadczenia emerytalnego przełożyło się na ograniczenie zakresu rehabilitacji jego syna, chorego na zespół Downa.

Powtórne zastosowanie wzmiankowanej, zbiorowej odpowiedzialności, wobec pozytywnie zweryfikowanych, byłych funkcjonariuszy wymienionych powyżej formacji demokratycznej Rzeczypospolitej Polskiej (którzy są emerytami jej służb, a nie emerytowanymi esbekami, jak określa ich pogardliwie wicepremier J. Zieliński), byłoby nie tylko formą bezgranicznej zemsty politycznej i przejawem rażącej niewdzięczności Państwa Polskiego wobec nich, ale godziłoby ponadto w szereg przepisów Konstytucji RP i wynikających z nich zasad ustrojowych, a także w jej preambułę, postulującą m.in. nawiązywanie do tradycji II RP, która nie dyskryminowała w żadnej mierze byłych funkcjonariuszy i żołnierzy państw zaborczych, służących następnie w formacjach mundurowych porozbiorowej Polski, zapewniając im nawet wypłatę emerytur przewidzianych w przepisach obowiązujących w tych państwach, pod warunkiem, iż wysokości świadczeń obliczanych na ich podstawie nie przekroczą kwot wynikających z przepisów krajowych (art. 81 ustawy z dnia 11 grudnia 1923r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych – Dz.U. Nr.6 z 1924r, poz.46). A przecież funkcjonariusze i żołnierze zaborców naszego kraju, mający polskie po-

chodzenie, służyli im do końca, lub niemal do końca pierwszej wojny światowej, ograniczając tym, w pewnym sensie, skuteczność dążeń ówczesnych polskich patriotów do utworzenia własnego państwa, podczas gdy pozytywnie zweryfikowani funkcjonariusze III RP, którzy zaczynali służbę w PRL, pracowali dla Polski także przed 1990r. – dla takiej, dla jakiej pracować mogli.

Szanowny Panie Ministrze, niemal równocześnie z Polską transformację ustrojową przeszło wiele innych krajów tzw. demokracji ludowej. W żadnym z tych, które należą dziś do Unii Europejskiej i zachowały ciągłość prawną, nie doszło do redukcji świadczeń emerytalnych byłych funkcjonariuszy służb specjalnych. Jako wyjątku od tej reguły nie wolno traktować Niemieckiej Republiki Demokratycznej, ponieważ po obaleniu muru berlińskiego kraj ten zniknął z map bez następstwa prawnego, zaś pracownicy wspomnianej formacji, którzy nie zostali funkcjonariuszami Republiki Federalnej Niemiec (a wielu zostało) i emeryci STASI, znajdując się w luce prawnej dotyczącej zasad obliczania emerytur, zostali objęci cywilnymi przepisami zaopatrzenia emerytalnego w taki sposób, że otrzymali przeciętne świadczenie wypłacane w RFN. Należy tu dodać, iż niemiecki Trybunał Konstytucyjny uznał, że ustawodawca nie może usprawiedliwiać swych ewentualnych decyzji odnośnie ograniczenia ich emerytur argumentem, że ofiary ustroju komunistycznej NRD otrzymują często niskie renty czy emerytury.

Podsumowując niniejsze pismo stwierdzam, że:

- kwoty emerytur byłych funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa, podawane środkom masowego przekazu przez wiceministra Jarosława Zielińskiego są rażąco zawyżone, w związku z czym proszę Pana Ministra o wezwanie go do zaniechania poświadczania nieprawdy w tym zakresie, gdyż wprowadza ono w błąd opinię publiczną;
- z postanowienia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 14.05.2013r. o nieprzyjęciu do rozpoznania skarg 1628 byłych funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa (skarga numer 15189/10: Adam Cichopek przeciwko Polsce oraz 1627 innych skarg) wynika, że ich przeciętne świadczenie emerytalne wynosi około 1804,26zł brutto i około 1654,15zł netto, będąc wyraźnie niższe niż średnia emerytura wypłaca z ZER MSW i nieco niższe od średniej emerytury wypłacanej z ZUS;
- środowisko służb mundurowych sprzeciwia się intencji bezpodstawnego, ponownego zmniejszania emerytur byłych funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa, w szczególności tych, którzy, po pozytywnej weryfikacji w 1990r., podjęli służbę w formacjach mundurowych Rzeczypospolitej Polskiej, dając jej wiele korzyści (w tym ograniczenie zadłużenia zagranicznego o blisko 20mld USD), a uzyskując od niej gwarancję uznania, na zasadach ogólnych, wysługi emerytalnej wypracowanej w okresie PRL, której to gwarancji Państwo Polskie już raz nie dotrzymało, stając w sprzeczności z preambułą Konstytucji RP (mówiącą o nawiązywaniu do tradycji II RP) oraz praktyką przyjętą w innych pań-

stwach UE, które przeszły transformację ustrojową niemal równocześnie z Polską, zachowując ciągłość prawną.

z wyrazami szacunku

Federacja Stowarzyszeń Służb Mundurowych
Rzeczypospolitej Polskiej
Prezydent
Zdzisław Czarniecki
Zdzisław Czarniecki

Załączniki:

1. *Załącznik nr 1* – Dane ZER MSW dotyczące średnich świadczeń emerytalnych i rentowych;
- *Załącznik nr 2* – Wykaz emerytów i ich świadczeń emerytalnych podanych przez ETPC w postanowieniu o nie przyjęciu do rozpoznania skargi nr 15189/10: Adam Cichopek przeciwko Polsce oraz 1627 innych skarg;
- *Załącznik nr 3* – Wykaz 18 członków Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Policyjnych z Piotrkowa Trybunalskiego wraz z wysokościami i sygnaturami ich świadczeń emerytalnych netto;
- *Załącznik nr 4* – pismo dyrektora Departamentu Spraw Socjalnych MON;
- *Załącznik nr 5* – pismo dyrektora Zakładu Emerytalno – Rentowego MSW;
- *Załącznik nr 6* – opinia Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego dotycząca druku sejmowego nr 3336;
- *Załącznik nr 7* – opinia Biuro Analiz Sejmowych dotycząca druku sejmowego nr 3336;
- *Załącznik nr 8* – list otwarty płk Wiesława Poczmańskiego do posłanki Anny Sobeckiej;
- *Załącznik nr 9* – list do Prezesa Rady Ministrów podpisany przez byłych Ministrów Spraw Wewnętrznych i byłych Szefów UOP – Krzysztofa Kozłowskiego i Andrzeja Milczanowskiego – oraz byłego Wiceministra Spraw Wewnętrznych – Jana Widackiego;
- *Załącznik nr 10* – list do Prezesa Rady Ministrów podpisany przez byłego Ministra Spraw Wewnętrznych – Henryka Majewskiego;
- *Załącznik nr 11* – list do Prezesa Trybunału Konstytucyjnego podpisany przez Krzysztofa Kozłowskiego i Andrzeja Milczanowskiego.

Przeciętna liczba świadczeń i przeciętna wysokość świadczenia emerytalno-rentowego w podziale na rodzaje świadczeń - stan na grudzień 2015 r.

Tablica 5.

	Liczba świadczeń	Wysokość świadczenia w zł ^{*1}
Emerytury	149 268	3 544,25
Renty inwalidzkie	16 790	2 889,04
Renty rodzinne	39 751	2 666,18
Ogółem	205 809	3 321,20

*¹Przeciętna wysokość świadczenia obejmuje należne świadczenie przed potrąceniem zaliczki na podatek, składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz przed innymi potrąceniami i ograniczeniami wraz z dodatkiem pielęgnacyjnym i dodatkiem dla sierot zupełnych.

Przeciętna wysokość świadczenia wypłacanego przez ZER MSW w latach 2005-2015.

Tablica 2

Lata	Przeciętne świadczenie w zł ^{*1}	Rok poprzedni = 100
2005	1 986,40	100,00
2006	2 120,95	106,77
2007	2 187,63	103,14
2008	2 350,44	107,44
2009	2 546,88	108,36
2010	2 665,29	104,65
2011	2 815,19	105,62
2012	2 948,83	104,75
2013	3 119,80	105,80
2014	3 229,85	103,53
2015	3 302,82	102,26

*¹Przeciętna wysokość świadczenia obejmuje należne świadczenie przed potrąceniem zaliczki na podatek, składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz przed innymi potrąceniami i ograniczeniami wraz z dodatkiem pielęgnacyjnym i dodatkiem dla sierot zupełnych.

Załącznik nr 1 (1 str.)

Wykaz emerytów, których wymienione poniżej świadczenia zostały podane przez ETPC
w postanowieniu z dnia 14 maja 2013 r. o nieprzyjęciu do rozpoznania skargi nr 15189/10:
Adam CICHÓPEK przeciwko Polsce oraz 1627 innych skarg

Lp.	Nazwisko i imię	Emerytura brutto /zł	Emerytura netto /zł
1	Cichopek A.	1652,60	1380,87
2	Romański J.	1676,76	1399,85
3	Gomuliński A.	1411,68	1186,63
4	Gomulińska B.	1370,97	1308,97
5	Męcik J.	1512,99	brak informacji
6	Makuch D.	1063,69	904,93
7	Męcik L.	2892,73	brak informacji
8	Wacławik W.	1766,51	1472,52
9	Fortuna S.	1429,74	brak informacji
10	Duda E.	1243,87	brak informacji
11	Giera W.	1687,11	brak informacji
12	Przewrocka W.	1002,79	brak informacji
13	Giętkowska E.	2462,95	brak informacji
14	Poniecki W.	2549,03	2104,62
15	Przybylski L.	1537,78	brak informacji
16	Weber M.	1787,64	brak informacji
17	Czajka A.	2183,96	1982,50
18	Kosiorek E.	brak informacji	862,70
19	Aleksiuk M.	1509,28	brak informacji
20	Wyszomirska R.	1780,46	1484,22
21	Linowska E.	3072,16	2526,67
22	Piasny G.	3103,40	2455,04
23	Kończak A.	1100,97	934,88
24	Pilarska K.	944,38	809,39
25	Kamińska E.	4341,31	3261,77
26	Kaczorowska U.	1344,31	brak informacji
27	Wyszomirski Z.	1805,61	1504,11
28	Klauzo M.	1596,77	1336,06
29	Tokarski S.	2245,65	brak informacji
30	Kowalski J.	1782,50	1336,87
31	Laskowski S.	1765,00	1471,15
32	Czapska H.	2258,40	1870,14
33	Stępniewska E.	1450,51	1217,96
34	Pieńkowska T.	2954,31	2432,42

Zatwierdził: nr 2 (1 str.)

**Wykaz 18 członków Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Policyjnych z Piotrkowa
Trybunalskiego wraz z wysokościami i sygnaturami ich świadczeń emerytalnych netto**

Lp.	Imię i pierwsza litera nazwiska	Wysokość emerytury netto	Numer świadczenia
1	Aleksander Ch.	1251,00 zł	KRW – 01022/LD
2	Anna J.	3096,26 zł	KRW – 14444/LD
3	Józef G.	1408,00 zł	KRW – 11368/LD
4	Danuta Ch.	3188,00 zł	KRW – 14378/LD
5	Anna K.	1945,00 zł	KRR – 12227/LD
6	Elżbieta F.	2450,00 zł	KRW –11793/LD
7	Andrzej F.	1350,00 zł	KRW – 11361/LD
8	Tadeusz B.	1465,40 zł	KRW – 11364/LD
9	Andrzej S.	1550,00zł	KRW – 11307/LD
10	Alicja K.	890,89 zł	KRW – 11310/LD
11	Marian Z.	2320,00 zł	KRW –11447/LD
12	Antonina B.	950,00 zł	KRW – 11437/LD
13	Łukasz K.	2545,00 zł	KRW – 11588/LD
14	Zbigniew J.	757,00 zł	KRW –11320/LD
15	Barbara P.	2149,00 zł	KRM – 11931/LD
16	Edmund W.	1652,39 zł	KRW –11358/LD
17	Henryk L.	2100,20 zł	KRW – 11232/LD
18	Marcin S.	894,00 zł	KRE – 11522/LD

zobowiązanie nr 3 (16 str.)

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
Departament Spraw Socjalnych

Al. Niepodległości 218, 00-911 Warszawa

Warszawa, dnia 30 04.2015 r.

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
KANCELARIA JAWNA WYDZIAŁ I

Nr 2659/DSS

04 MAJ 2015

XIII

XIII

PREZES ZARZĄDU
ZWIĄZKU BYŁYCH FUNKCJONARIUSZY
SŁUŻB OCHRONY PAŃSTWA
Pan Maciej NIEPSUJ
ul. Rakowiecka 2a
00-993 Warszawa

Dotyczy: projektu ustawy

Szanowny Panie.

W nawiązaniu do pisma z dnia 9 kwietnia 2015 r. w przedmiocie udzielenia informacji dotyczącej projektu nowelizacji ustaw zaopatrzeniowych dla żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy uprzejmie informuję, co następuje.

Departament Spraw Socjalnych MON nie dysponuje danymi statystycznymi funkcjonariuszy aparatu bezpieczeństwa PRL, lecz wyłącznie informacjami dotyczącymi byłych członków Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego, których dane w zakresie średniej wysokości świadczeń emerytalnych nie przekazywał innym organom.

2 powiatów

DYREKTOR

plk Sławomir FILIPCZAK

Sławomir Filipczak (1 str.)

Warszawa, dnia 27.03. 2015 r.

ZER-AM-076/992/15/AG

Pan Maciej Niepsuj
Prezes Zarządu
Związku Byłych Funkcjonariuszy
Służb Ochrony Państwa
ul. Rakowiecka 2A
00-993 Warszawa

Szanowny Panie Prezencie,

W odpowiedzi na Pana pismo z dnia 16.03.2015 r. uprzejmie informuję, że Zakład Emerytalno-Rentowy MSW nie był źródłem informacji o wysokości przeciętnej emerytury funkcjonariuszy aparatu bezpieczeństwa PRL tj. w kwocie 4143 zł brutto.

Jak wynika z pkt 2 uzasadnienia projektu ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (....), wniesionego do Sejmu RP przez grupę posłów Koła Poselskiego Solidarnej Polski, informacje te zostały podane przez Ministerstwo Obrony Narodowej.

Z pozdrowieniami

**DYREKTOR
ZAKŁADU EMERYTALNO-RENTOWEGO
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych**

Artur WDOWCZYK

Dokument sporządził:

Anna Gęca

tel.+48 22 602 82 78

ul. Pawińskiego 17/21, 02-106 Warszawa, tel. 0-22/602 81 36, 0-22/602 81 92
fax 0-22/825 49 79, www.zer.mswia.gov.pl, NIP: 526-10-42-106, REGON: 011320130

2015.03.27. mak na E/Acta

**PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

BSA III-021-109/15

Warszawa, dnia 22 kwietnia 2015 r.

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz. ....

Data wpływu 22.04.2015 r.

**Pan
Adam PODGÓRSKI
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu**

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 20 marca 2015 r., GMS-WP-173-74/15 uprzejmie przesyłam uwagi Sądu Najwyższego do **poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.**

Z poważaniem

Prof. dr hab. Małgorzata GERSDORF

delegat nr 6 (3 str.)

SĄD NAJWYŻSZY
BIURO STUDIÓW I ANALIZ
Pl. Krasińskich 2/4/6, 00-951 Warszawa

Warszawa, dnia 22 kwietnia 2015 r.

BSA III-021-109/15

UWAGI

dotyczące projektu ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin

Przedstawiony do oceny projekt Klubu Parlamentarnego „Sprawiedliwa Polska” *ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin*, zawiera propozycję zmiany art. 15b każdej z tych ustaw poprzez zastąpienie stosowanego przelicznika 0,7 przelicznikiem 0,25, a przelicznika 2,6 przelicznikiem 0,92.

Proponowana zmiana przeliczników jest wyrazem poglądu wnioskodawców, że zachodzi konieczność zniesienia przywilejów emerytalnych osób związanych z pracą w organach bezpieczeństwa w latach 1944 – 1990.

Za taki przywilej nie zasługujący na ochronę prawną, wnioskodawcy uważają wyliczenie emerytury przy uwzględnieniu przelicznika 0,7% podstawy wymiaru za każdy rok przedmiotowej służby i 2,6% podstawy za pozostałe lata uwzględniane w formule wymiaru emerytury i proponują przeliczniki odpowiednio 0,25% i 0,92%, co pozwoli na obniżenie emerytur do poziomu najniższej emerytury w systemie powszechnym.

Propozycja zmniejszenia wskaźnika za inne okresy służby niż w organach bezpieczeństwa narusza zasadę sprawiedliwości i równości przy ustalaniu formuły wymiaru świadczeń. Ponadto należy zauważyć, że wskaźnik 0,7% zastąpił wcześniej

stosowany wskaźnik 2,6% podstawy wymiaru. Ponowne obniżenie wskaźnika byłoby sprzeczne z porządkiem prawnym nie przewidującym powtórnego stosowania sankcji już raz zastosowanej wobec danej osoby.

Z tego względu projekt należałoby uznać za nienadający się do dalszego procedowania.

Warszawa, dnia 16 czerwca 2015 r.

Opinia prawna

w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (druk nr 3336)

I. Tezy opinii

1. Zapropionowany w projekcie sposób zmniejszenia wysokości świadczeń budzi wątpliwości, ponieważ narusza istotę prawa do emerytury, ze względu na to, że należy się spodziewać, iż w znacznej ilości przypadków wysokość świadczenia może nie odpowiadać minimum życiowemu.
2. Bezwzględny warunkiem konstytucyjnym (art. 67 ust. 1 Konstytucji) jest zapewnienie świadczenie emerytalnego nie niższego niż najniższa emerytura.

II. Przedmiot opinii

Przedmiotem opinii jest poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.¹

¹ W obecnej kadencji sejmu przedmiotem prac był poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (druk nr 2052). Przedmiot tego projektu był tożsamy z projektem

Załącznik nr 7 (9 str.)

III. Przedmiot projektu ustawy w świetle obowiązujących regulacji prawnych

Przedstawiony projekt zawiera propozycję zmian formuły wyliczenia emerytury dla funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa, którzy odbywali służbę w latach 1944-1990 oraz członków Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego. Propozycja zawarta w projekcie ustawy obniża wskaźnik 0,7% podstawy wymiaru emerytury funkcjonariuszy do poziomu 0,25% podstawy za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944 - 1990 a drugi wskaźnik dotyczący okresów równorzędnych ze służbą z 2,6% do 0,92%. Wysokość ww. wskaźników ma istotny wpływ na wartość emerytury. W przypadku członków Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego zaproponowano obniżenie wskaźnika 0,7% podstawy wymiaru emerytury funkcjonariuszy do poziomu 0,25% podstawy za każdy rok służby w Wojsku Polskim po dniu 12 grudnia 1981 r.

W obecnym stanie prawnym, zgodnie z art. 15b ust. 1 ustawy o ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin w przypadku osoby, która pełniła służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 – 1990 oraz treści tych dokumentów, i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r. emerytura wynosi:

- 1) 0,7% podstawy wymiaru – za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944 – 1990;

---

analizowanym w niniejszej opinii. Różnica dotyczyła jedynie obniżenia wysokości podstawy emerytury dla członków Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego za każdy rok służby po dniu 8 maja 1945 r. Projekt ten został wycofany w dniu 3 grudnia 2014 r.

- 2) 2,6 podstawy wymiaru – za każdy rok służby lub okresów równorzędnych ze służbą, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, 1a oraz pkt 2 – 4.

Powyższa regulacja oznacza, że świadczenia emerytalne zostały co do zasady obniżone poprzez zastosowanie obniżonego przelicznika w wysokości 0,7 za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944 – 1990. Wysokość świadczenia emerytalnego w systemie „zdefiniowanego świadczenia” nie jest determinowana jedynie przez wskaźnik podstawy wymiaru (w tym przypadku 0,7) ale jest rezultatem wysokości kwoty bazowej i innych dodatków. W związku z powyższym wysokość świadczenia emerytalnego ww. funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa jest pochodną wskazanego w ustawie wskaźnika podstawy wymiaru i innych parametrów określających wymiar emerytury. Nie jest ona natomiast stałą określoną wielkością np. 40% podstawy wymiaru.

Obecnie określona formuła wymiaru emerytury ww. osób została wprowadzona ustawą z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, która zawiera regulacje obniżające w sposób drastyczny świadczenia emerytalne trzem kategoriom osób: członkom Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego, funkcjonariuszom części organów bezpieczeństwa PRL, którzy przeszli pomyślnie weryfikację w roku 1990 oraz funkcjonariuszom części organów bezpieczeństwa PRL, którzy do weryfikacji nie przystąpili bądź jej nie przeszli.

IV. Analiza orzecznictwa EKPCZ, ETPC oraz TK w zakresie uprawnień emerytalnych funkcjonariuszy bezpieczeństwa publicznego

Regulacje dotyczące uprawnień osób czynnie działających w ustrojach totalitarnych były przedmiotem rozstrzygnięć na forum prawa międzynarodowego. W rezolucji nr 1096 (1996) Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy w sprawie środków demontażu dziedzictwa po byłych totalitarnych ustrojach komunistycznych,

przyjętej 27 czerwca 1996 r. w punkcie 14 wezwano państwa członkowskie Rady Europy, aby „pracownicy zwolnieni ze swojego stanowiska w wyniku lustracji nie tracili, co do zasady, wcześniej nabytych praw ekonomicznych (*financial rights, droits financiers*). Jednak w wyjątkowych przypadkach, gdy rządzące elity dawnego reżimu przyznały sobie wyższe emerytury (*pension rights, droits à pension*) niż pozostałej części społeczeństwa, emerytury te powinny być ograniczone do zwykłego poziomu”.

Europejska Komisja Praw Człowieka oraz Europejski Trybunał Praw Człowieka wielokrotnie orzekały w sprawach skarg byłych polskich funkcjonariuszy „aparatu bezpieczeństwa publicznego lub informacji wojskowej. W decyzji z 16 kwietnia 1998 r. Europejska Komisja Praw Człowieka uznała skargę za oczywiście bezzasadną przez to niedopuszczalną (w sprawie Styk przeciwko Polsce skarga nr 28356/95). W dwóch kolejnych sprawach Europejska Komisja Praw Człowieka wydała takie same decyzje (z 1 lipca 1998 r. w sprawie Szumilas przeciwko Polsce, skarga nr 35187/97 oraz z 9 września 1998 r. w sprawie Bieńkowski przeciwko Polsce, skarga nr 33889/96). W tej ostatniej sprawie Komisja zdefiniowała „aparat bezpieczeństwa państwa” w Polsce lat 1944-1990 jako: „organy państwowe składające się zarówno ze specjalnych jednostek wojskowych, jak i policji politycznej wzorowane na NKWD i KGB, utworzone 21 lipca 1944 r. w celu zwalczania, tłumienia i eliminowania grup opozycji politycznej, w tym powojennego ruchu oporu przeciwko komunizmowi. Organy te miały również kompetencję do prowadzenia śledztw w sprawach kryminalnych na podstawie zasad procedury karnej. Organy te nosiły, w zależności od okoliczności politycznych, różne nazwy (...)”.

Podobnie ETPCz uznał za niedopuszczalną skargę, tożsamą z przedstawianymi powyżej trzema skargami (postanowienie z 15 czerwca 1999 r. w sprawie Domalewski przeciwko Polsce, skarga nr 34610/97). Skarżący podnosił m.in. sprzeczność powołanych wyżej przepisów ustawy kombatanckiej z art. 14 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. ETPCz stwierdził, odwołując się do wyroku z 16 września 1996 r. w sprawie Gaygusuz przeciwko Austrii (*Reports* 1996-IV, s. 1141, § 36), że „odmienne traktowanie jest dyskryminujące jeżeli nie ma usprawiedliwienia obiektywnego i racjonalnego, to znaczy gdy nie zmierza ono do osiągnięcia «słusznego celu» bądź jeżeli brak jest «racjonalnej proporcji między użytymi środkami a celem, jaki chce się osiągnąć». W tym względzie państwo dysponuje ponadto pewnym marginesem swobody w ocenie czy i do jakiego stopnia

różnice w podobnych skądinąd sytuacjach zasługują na zróżnicowane traktowanie. W rozpatrywanej sprawie Trybunał zauważa, że (...) skarżący utracił specjalny i uprzywilejowany «status kombatanta» uprawniający go do dodatkowych świadczeń emerytalnych (...) których pozostali emeryci są pozbawieni. Skarżący utrzymał jednak na podstawie powszechnego systemu emerytalnego wszystkie prawa przypisane do jego zwykłej emerytury. A zatem jego prawa pieniężne do otrzymywania stosownej emerytury pozostały takie same. (...). Skarżący w ten sam sposób i na takich samych warunkach, jak wszystkie inne osoby które uprzednio pracowały lub służyły w byłych komunistycznych organach służb bezpieczeństwa publicznego zostały wyłączone z grupy uprzywilejowanych «kombatantów» z racji roli politycznej granej przez te organy w celu zachowania rządów totalitarnych oraz zwalczania i eliminowania opozycji politycznej wobec reżimu. Trybunał podkreśla ponadto, że uregulowania polskie w stosunku do takich osób były w pierwszym rzędzie nacelowane na to, aby ci, którzy służyli w organach powszechnie uważanych za represyjną maszynę i którzy byli dotąd wynagradzani specjalnie honorowym statusem czyniły zadość założeniom ustawy. Środki użyte zatem przez władze polskie miały obiektywne i racjonalne uzasadnienie w polskich doświadczeniach historycznych w okresie komunizmu i realizują usprawiedliwiony cel jakim była nowa regulacja funkcjonowania systemu szczególnych przywilejów” (§ 75-76).

W wyroku z 28 kwietnia 2009 r. w sprawie Rasmussen przeciwko Polsce (skarga nr 38886/05), ETPCz uznał, że pozbawienie w wyniku prawomocnego orzeczenia o tzw. kłamstwie lustracyjnym skarżącej statusu sędziego w stanie spoczynku i związanego z tym uprzywilejowanego uposażenia emerytalnego nie stanowiło ingerencji w jego prawo do ochrony własności określone w art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji. Stwierdzając podobieństwo rozstrzyganej sprawy do spraw ze skarg przeciwko Polsce z lat 1995 - 1997 osób, które na podstawie ustawy pozbawione zostały statusu kombatanta utraciły związane z tym uprawnienia do świadczeń społecznych z powodu współpracy z komunistycznymi służbami bezpieczeństwa, ETPCz stwierdził, że art. 1 protokołu nr 1 do Konwencji „nie może być interpretowany jako dający tytuł do emerytury określonej wysokości. Trybunał zauważa, że skarżący (w sprawach ustawy kombatanckiej) zachowali prawo do zwykłej emerytury według powszechnego systemu emerytalnego. (...) Trybunał stwierdza, że (podobnie jak skarżący wcześniej ustawę kombatancką), skarżąca utraciła status sędziego w stanie spoczynku i związane z tym specjalne świadczenie

emerytalne i że było to rezultatem złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego. Sposób ingerencji w uprawnienia emerytalne skarżącej nie jest jednak sprzeczny z prawami własnościowymi skarżącej chronionymi przez art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji” (§ 75).

Powyższa linia orzecznicza w sprawach polskich została potwierdzona jednomyślnym postanowieniem ETPC z 14 maja 2013 r. Trybunał uznał za oczywiście bezzasadne 1686 skarg, zakwalifikowanych do łącznego rozpatrzenia. Trybunał stwierdził, że przepisy ustawy z 2009 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin spowodowały odebranie skarżącym części emerytur, które otrzymywali do 1 stycznia 2010 r. i tym samym stanowiły ingerencję w prawo własności. Jednakże Trybunał doszedł do wniosku, że miała ona podstawy prawne oraz nie naruszała istoty praw emerytalnych skarżących. Trybunał podkreślił, że skarżącym nie odebrano całości świadczenia. A ograniczono jedynie przywileje przyznane w czasach komunizmu. Nie można więc stwierdzić, by państwo w sposób nieproporcjonalny dokonało ingerencji w ich prawa. Zdaniem Trybunału wszystkie skargi były całkowicie bezzasadne oraz sprzeczne z postanowieniami Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

Kwestia zgodności z Konstytucją RP obniżenia wysokości świadczeń emerytalnych funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa w latach 1944 – 1990 podlegała ocenie Trybunału Konstytucyjnego. Trybunał w wyroku z dnia 24 lutego 2010 r. (sygn. akt K 6/09) badał przedmiotową regulację z punktu widzenia zasady równości oraz zasady ochrony praw nabytych oddalając wnioski o stwierdzenie niezgodności tych przepisów z Konstytucją. TK podkreślił, że nie można mówić o naruszeniu zasady równości i zasady ochrony praw nabytych gdyż prawa emerytalne funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa Polski Ludowej nie zostały nabyte słusznie ani godziwie.

V. Analiza zgodności projektu ustawy z Konstytucją

Należy podkreślić, że powyższe rozstrzygnięcia dotyczyły specjalnych przywilejów emerytalnych przysługujących funkcjonariuszom organów bezpieczeństwa Polski Ludowej a nie ich prawa do samego świadczenia emerytalnego. Osoby te miały korzystniejsze zasady ustalania wymiaru świadczeń emerytalnych niż ogół ubezpieczonych wyrażające się w wyższych współczynnikach stosowanych w formule wyliczenia świadczenia. Zmiany wprowadzone w 2009 obniżyły współczynnik podstawy wymiaru – za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944 – 1990 do wartości 0,7%, która jest taki sam jak w systemie powszechnym rok okresów nieskładkowych, czyli okresom w których ubezpieczony nie wykonywał działalności objętej obowiązkiem ubezpieczenia i za który nie była opłacana składka ubezpieczeniowa. W powszechnym systemie emerytalnym wskaźnik za każdy rok okresów składkowych uwzględnianych w wyliczaniu emerytury w starym systemie wynosi 1,3%. Propozycja zawarta w projekcie ustawy obniża wskaźnik 0,7% do poziomu 0,25% podstawy a drugi wskaźnik dotyczący okresów równorzędnych ze służbą z 2,6% do 0,92%. Powyższe oznacza, że zmiana formuły ustalania świadczenia emerytalnego zaproponowana w projekcie ustawy byłaby oparta na współczynnikach nie stosowanych do żadnej grupy ubezpieczonych. W ustawie z 2009 r. zniesiono uprzywilejowanie grupy emerytów będących wcześniej funkcjonariuszami organów bezpieczeństwa Polski Ludowej w stosunku do ogółu ubezpieczonych. Natomiast propozycja zawarta w projekcie ustawy oznacza bardzo istotne obniżenie wysokości świadczeń emerytalnych znacznie poniżej poziomu świadczeń przysługujących w powszechnym systemie ubezpieczenia społecznego. W projekcie ustawy brakuje regulacji gwarantującej prawo do minimalnej emerytury, która przysługuje osobom z określonym stażem ubezpieczeniowym w systemie ubezpieczeń społecznych (art. 87 ustawy o emeryturach i rentach z FUS). Emerytura minimalna stanowi jedną z gwarancji nienaruszania istoty prawa do emerytury.

W związku z powyższym należy rozważyć, czy zaproponowana zmiana nie ogranicza nadmiernie „istoty” (art. 31 ust. 3 zd. 2 Konstytucji) prawa do zabezpieczenia społecznego (art. 67 Konstytucji). TK podkreślał, że granicą modyfikacji świadczeń socjalnych jest zakaz naruszania „istoty” prawa do zabezpieczenia społecznego (SK 22/99, K 9/00, SK 16/01). Łączyć to trzeba z

pojęciem „minimum życiowego”: ustawodawca nie dysponuje pełną swobodą przy ustalaniu treści i wysokości świadczeń. Ustawa musi zagwarantować osobom uprawnionym świadczenia odpowiadające przynajmniej minimum życiowemu, tak aby umożliwić im zaspokojenie podstawowych potrzeb (K 5/99). Wynika to także z nakazu ochrony godności człowieka. Dopiero w tych ramach ustawodawca ma swobodę kształtowania formy, wymiaru i zakresu świadczeń, a także przesłanek ich otrzymywania. Należy uznać, że zaproponowany w projekcie sposób zmniejszenia wysokości świadczeń narusza istotę prawa do emerytury, ponieważ należy się spodziewać, że w większości przypadków wysokość świadczenia nie będzie odpowiadać minimum życiowemu.

Należy również wskazać, że w świetle orzecznictwa TK system emerytalny powinien mieć powszechny i jednolity charakter. Wprowadzanie odrębnych systemów emerytalnych dla określonych grup zawodowych jest dopuszczalne, ale powinno mieć ograniczony zakres, a „odrębności nie powinny być nadmierne w tym znaczeniu, że pozbawione racjonalnego uzasadnienia (wyr. z 21 VI 2001, SK6/01). W przypadku zmian zaproponowanych w projekcie wydaje się, że odrębności w zakresie formuły ustalania wysokości świadczeń emerytalnych emerytów będących wcześniej funkcjonariuszami organów bezpieczeństwa Polski Ludowej są nadmierne w porównaniu do zasad obowiązujących w systemie powszechnym. W związku z powyższym wydaje się, że mogą zaproponowane w projekcie szczególne regulacje mogą budzić wątpliwości w świetle zasady niedyskryminacji określonej grupy emerytów. Należy uwzględnić, że ta grupa emerytów przez wiele lat prowadziła aktywność zawodową, z która związana była ekspektatywa prawa do przyszłej emerytury. W związku z powyższym uzasadnione są ich oczekiwania co do prawa do otrzymywania świadczeń po ukończeniu aktywności zawodowej ze świadczeń publicznych, które zastąpią utracone wynagrodzenie. Uzasadnienie wskazane w projekcie ustawy dla wprowadzenia tych zmian tzn. odwołanie się do funkcji policji politycznej oraz stosowanie przez nią bezprawnych metod nie daje podstaw do wprowadzania tego rodzaju odrębności. W tych okolicznościach pozbawienie prawa do emerytury zapewniającej minimalny poziom życia stanowi regulację o charakterze dyskryminacyjnym w odniesieniu do ogółu emerytów i może naruszać art. 32 ust 2 Konstytucji RP.

Ponadto należy uznać, że zaproponowana zmiana stanowi pewnego rodzaju sankcję dla tej grupy osób. W tym aspekcie należy podkreślić, że prawo zabezpieczenia społecznego nie jest dziedziną, która ma za zadanie wprowadzać sankcje za określone działania nie mające związku z wystąpieniem ryzyka ubezpieczeniowego i nie wynikające z warunków nabycia prawa do świadczenia.

VI. Podsumowanie

Należy uznać, że zaproponowany w projekcie sposób zmniejszenia wysokości świadczeń narusza istotę prawa do emerytury, ponieważ należy się spodziewać, że w większości przypadków wysokość świadczenia nie będzie odpowiadać minimum życiowemu.

Pozbawienie prawa do emerytury zapewniającej minimalny poziom życia stanowi regulację o charakterze dyskryminacyjnym w odniesieniu do ogółu emerytów i może naruszać art. 32 ust 2 Konstytucji RP, ponieważ odrębności w zakresie formuły ustalania wysokości świadczeń emerytalnych emerytów będących wcześniej funkcjonariuszami organów bezpieczeństwa Polski Ludowej są nadmierne w porównaniu do zasad obowiązujących w systemie powszechnym oraz nie mają uzasadnienia w systemie zabezpieczenia społecznego.

Ponadto należy uznać, że zaproponowana zmiana stanowi pewnego rodzaju sankcję dla tej grupy osób. W tym aspekcie należy podkreślić, że prawo zabezpieczenia społecznego nie jest dziedziną, która ma za zadanie wprowadzać sankcje za określone działania nie mające związku z wystąpieniem ryzyka ubezpieczeniowego i nie wynikające z warunków nabycia prawa do świadczenia.

Autor

dr hab. Magdalena Szczepańska

ekspert ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

Anna Elżbieta SOBECKA,

Posłanka na Sejm

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Poseł !

Posłowanie do Sejmu oznacza także przyjęcie statusu osoby zaufania publicznego. Wymaga to szczególnej solidności w przygotowaniach podejmowanych działań, by przez bezmyślność, zaciętrzewienie, a nawet nienawiść do której wielu Polaków bezinteresownie jest skłonnych, nie czynić krzywdy innym. Nie wspominam już o podobnych zasadach, teoretycznie przynajmniej przyjmowanych za wytyczne działań przez osoby związane z chrześcijańską religią i Kościołem katolickim, z którym jest Pani powszechnie kojarzona.

W interpelacji wystosowanej 18 listopada br. do ministra pracy i polityki społecznej w sprawie ograniczenia emerytur funkcjonariuszom służb specjalnych pisze Pani: *Od 1 stycznia 2010 r. obowiązuje już ustawa, zgodnie z którą ok. 40 tys. oficerów cywilnych służb specjalnych PRL – także tych pozytywnie zweryfikowanych w 1990 r. – otrzymuje zmniejszone świadczenia emerytalne. Jednak ich średnia emerytura jest wyższa od uposażenia zwykłego emeryta.*

Wyraziwszy taki pogląd, czuje się Pani upoważniona do zadania ministrowi dwóch pytań:

- 1. Dlaczego średnia emerytura funkcjonariusza komunistycznych służb specjalnych jest wyższa od uposażenia zwykłego emeryta?*
- 2. Czy ministerstwo podejmie działania dążące do zmiany wysokości emerytur funkcjonariuszom komunistycznych służb specjalnych?*

W związku z powyższym, jako były funkcjonariusz SB pragnę oświadczyć:

1. Mimo pełnienia odpowiedzialnej funkcji posła na Sejm RP nie dopełniła Pani obowiązku oparcia się w trakcie formułowania interpelacji, na prawdziwych danych, uzasadniających przytoczone stwierdzenie.

Po rozwiązaniu Służby Bezpieczeństwa w maju 1990 rozpoczął się proces weryfikacji jej funkcjonariuszy. Pomijam już nierzetelność, a często wręcz fikcyjność sprawdzeń podejmowanych w toku tego przeglądu. Chcę natomiast poinformować Panią, że w wyniku weryfikacji *spośród 14 038 funkcjonariuszy, pozytywnie zaopiniowano 10 439, natomiast negatywnie – 3595* (dane te, nie mając dostępu do innych źródeł, cytuję za internetową Wikipedią). Tylko pozytywnie zweryfikowani funkcjonariusze b. SB mieli szansę podjąć służbę w Urzędzie Ochrony Państwa i zapewne spora ich część to uczyniła. Gdy później, w toku obłędnego mnożenia liczby instytucji zaliczanych do służb specjalnych III RP, odchodzili na emerytury, ich pobory, a zatem oparte na nich wyliczenia świadczeń emerytalnych, były nieporównywalnie wyższe od tych, które pozostawiono niezwerfikowanym funkcjonariuszom SB. Domyslam się, że bezkrytycznie wliczono je do średniej statystycznej emerytur funkcjonariuszy SB.

związek nr 8 (3 str.)

2. Pozwolę sobie na bardziej osobisty wtręt. Jako zastępca ds. SB Szefa Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Olsztynie w stopniu pułkownika, nie poddałem się weryfikacji w przekonaniu, że jedynym miernikiem prawidłowości mych działań w toku niemal 30 lat służby, są przepisy powszechnie obowiązującego prawa. Do dzisiaj nie uczyniono mi żadnego zarzutu, choćby w związku z domniemaniem naruszenia jego norm i przepisów. Nie wyobrażałem sobie zatem możliwości poddania się ocenom dokonywanym przez przypadkowo dobranych członków komisji weryfikacyjnych, których zwykle jedynym tytułem uczestnictwa w tych przywodzących na myśl inkwizycyjne trybunały gremiach, była aktywność w działaniach „Solidarności”.

Służbę w SB zakończyłem 31 lipca 1990 r. i otrzymałem emeryturę, która po denominacji złotego przeprowadzonej w 1995 r. wyniosła 1187 zł. 06 gr. (przy przeciętnej krajowej niewiele ponad 600 zł). Gdy 1 stycznia 2010 r. wchodziła w życie tzw. dezubekizacyjna ustawa z 23 stycznia 2009 r., otrzymywałem netto 3900 zł (przy przeciętnej krajowej emerytalnego świadczenia. 1656,27). A podkreślam: na emeryturę odchodziłem z wysokiego stanowiska i z wysokim oficerskim stopniem. Ile wynosiły zatem świadczenia funkcjonariuszy z niższych szczebli w ówczesnej hierarchii ?

Wbrew temu, co rozpowszechniają ośrodki podłej propagandy, moja dzisiejsza emerytura wynosi netto 1500 zł. przy przeciętnej krajowej nieco ponad 1600 zł. Mój dobry znajomy, który zakończył służbę w stopniu majora i na relatywnie niższym stanowisku, otrzymuje 700 zł. z tytułu tego świadczenia.

3. Pominę milczeniem pejoratywne zapewne w intencji nazwanie mnie przez Panią *funkcjonariuszem komunistycznych służb specjalnych*. Choć nie podzielam obowiązującego dzisiaj w Polsce poglądu na temat komunizmu, podkreślić pragnę, że PRL (może z wyjątkiem kilku ledwie lat panowania „stalinizmu”), tyle samo miała z komunizmem wspólnego, co Radio Maryja z miłością bliźniego i zasadami chrześcijaństwa.

4. Mam nadzieję, że przyjmowana przez Panią podstawa poglądu na temat emerytur b. funkcjonariuszy SB wynika z dezinformacji, której źródłem jest Zarząd Emerytalno-Rentowy MSW, od dawna nie przejmujący się dokładnością przekazywanych do publicznego użytku danych. Jest niedopuszczalne, by instytucja państwowa mogła się stać, na wzór Instytutu Pamięci Narodowej, instrumentem podłej propagandy, która ma służyć szerzeniu nienawiści do ludzi związanych ze skazanym na zapomnienie niemal półwieczem historii Polski.

5. Jestem przekonany, że jako poseł do Sejmu RP czuje się Pani zobowiązana, by bez uprzedzeń i marnego zaciętrzewienia jednako traktować wszystkich obywateli III RP. Jestem jednym z nich. Raz jeszcze podkreślam: przez cały czas pełnienia służby w SB nie uczyniłem nic, co upoważniałoby kogokolwiek do zarzucenia mi naruszenia norm i przepisów prawa. Podobnie sędzę o znacznej większości funkcjonariuszy b. SB PRL. Powołanie się przez Panią na przypadek Grzegorza Piotrowskiego, pominąwszy fałszywość domniemania, że pobiera on emeryturę pod zmienionym nazwiskiem, jest wynikiem dezinformacji i skutkiem lekceważenia przedstawiciela władzy ustawodawczej RP, przez przekazanie mu fałszywych danych.

Jeśli w odpowiedzi na ten list nie zdobędzie się Pani na korektę swego poglądu w kwestii statusu emerytur b. funkcjonariuszy SB, będę musiał poważnie zweryfikować swój pogląd w przedmiocie kierowania się przez Nią w postępowaniu zasadami etyki chrześcijańskiej i nie zawaham się dać temu publicznie wyraz. Nie jestem w jakimkolwiek stopniu związany z tą

idea, do dzisiaj jednak pozostaję w przekonaniu, że prawdziwymi jej wyznawcami są ludzie potrafiący na co dzień i bez względu na okoliczności respektować zawarte w niej wskazania. Żywię dla nich szacunek. Chciałbym w dalszym ciągu żywić to uczucie także dla Pani Poseł.

Wciąż zatem z wyrazami szacunku dla Pani Poseł

Wiesław Poczmański

Warszawa, 3 grudnia 2011 r.

Warszawa, 2008. 09. 29

Szanowny Pan
Donald Tusk
Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze,

Protestujemy przeciwko projektom ustaw odbierających dotychczasowe uprawnienia funkcjonariuszom służb specjalnych. Naszym zdaniem, podstawą do odebrania funkcjonariuszowi dotychczasowych uprawnień emerytalnych może być tylko prawomocny wyrok sądu skazujący go za przestępstwo przeciwko wymiarowi sprawiedliwości lub naruszające dobra osobiste obywateli. Nie wolno bowiem w demokratycznym państwie prawa stosować zasady odpowiedzialności zbiorowej. Zdecydowanie protestujemy przeciwko odebraniu dotychczasowych uprawnień emerytalnych tym byłym funkcjonariuszom SB, którzy w 1990 r. przeszli pozytywnie weryfikację i podjęli służbę w Urzędzie Ochrony Państwa.

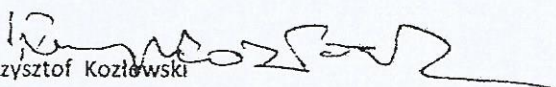
Weryfikacja, dokonana w imieniu niepodległego Państwa Polskiego, stwierdziła kwalifikacje zawodowe i moralne tych ludzi do pełnienia służby w UOP. Zostali oni przyjęci do służby na określonych warunkach, także w zakresie zabezpieczenia emerytalnego. Zmiana tych warunków byłaby wobec nich nieuczciwa.

Przypominamy, że największe osiągnięcia UOP (operacja w Iraku, operacja POMOST – zapewnienie bezpiecznego tranzytu Żydów z b. ZSRR do Izraela, ustalenie kilku agentów wywiadu rosyjskiego w Wojsku Polskim, wejście do Wspólnoty Wywiadowczej krajów zachodnich jeszcze przed przystąpieniem Polski do NATO, wykrycie afery FOZZ, afery ART-B) dokonane zostały przez lojalnie, nieraz z narażeniem życia, służących III RP funkcjonariuszy byłych służb PRL.

Pozbawienie tych ludzi dotychczasowych uprawnień emerytalnych byłoby nie tylko dla nich krzywdzące, ale podważałoby także wiarygodność Państwa Polskiego.

Liczmy na to, że Pan Premier swym autorytetem wpłynie na posłów Platformy Obywatelskiej, aby zechcieli zmienić, we wskazanym przez nas zakresie, projekt ustawy.

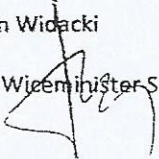
Łączymy wyrazy szacunku,

Krzysztof Kozłowski

b. Minister Spraw Wewnętrznych

Andrzej Milczanowski
b. Szef UOP, b. Minister Spraw Wewnętrznych

Jan Widacki

b. Wiceminister Spraw Wewnętrznych

zdecyzunk nr 9 (15a)

Warszawa, 19 listopada 2008 r.

Szanowny Pan
Donald Tusk
Prezes Rady Ministrów
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Prezese

Uprzejmie proszę o rozważenie wycofania projektu ustawy zmniejszającej świadczenia emerytalne byłym funkcjonariuszom organów bezpieczeństwa państwa, zwłaszcza, pozytywnie zweryfikowanym oraz pozytywnie zweryfikowanym, którzy podjęli służbę w niepodległej Polsce. Dalsze prace nad tym dokumentem byłyby zaprzeczeniem ideałów, które powinny określać rzeczywistość demokratycznego państwa prawa. Osoby, którym można postawić zarzut popełnienia przestępstwa, winny ponieść wszelkie przewidziane prawem konsekwencje karne, jednak orzeczone w indywidualnych procesach sądowych. Natomiast należałoby zdjąć ciężar odpowiedzialności zbiorowej z funkcjonariuszy, którzy przy wykonywaniu czynności służbowych nie popełnili przestępstwa przeciwko wymiarowi sprawiedliwości lub naruszające dobra osobiste obywatela.

W tym roku obchodzimy 90 rocznicę odzyskania niepodległości. Kiedy w 1918 roku Polska znaczyła swe granice na mapie zniszczonej pożogą wojenną Europy, otwierał się dla niej czas niełatwy, czas przezwycięzania różnic politycznych, ekonomicznych, językowych i kulturowych odziedziczonych po zaborach. Zaczynał się okres budowy nowego społeczeństwa i nowej gospodarki. Ale najważniejszym zadaniem ojców rodzącego się bytu państwowego była ochrona jego granic i bezpieczeństwo wewnętrzne. Dlatego, od samego początku Niepodległej, władze przywiązywały duże znaczenie do kondycji Wojska Polskiego i Policji Państwowej. Formacje te w II Rzeczypospolitej przechodziły przez różne stadia ewolucji, jednak zawsze prawodawca szczególną troską otaczał ich potrzeby, starając się budować jednoczące, uczciwe i efektywne mechanizmy motywacyjne dla służby Ojczyźnie. Znajdowało to m in. wyraz w uregulowaniach emerytalnych. I tak przykładowo Ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy państwowych i zawodowych wojskowych z 11 grudnia 1923 roku wliczała do wysługi emerytalnej w wojsku polskim pełną ilość lat służby w byłych państwach zaborczych. Z jej dobrodziejstwa korzystał sam Józef Piłsudski. Była ona przejawem pragmatyzmu ówczesnych władz, obliczonego na konsolidację administracji państwowej i służb mundurowych wokół dzieła tworzenia i ochrony młodego państwa polskiego.

Druga Wojna Światowa położyła kres polskiej suwerenności. Jednak w 1989 roku Rzeczypospolita odzyskała znowu niepodległość. Ponownie rozpoczęła się budowa nowej państwowości. Okrągły Stół stworzył podwaliny pod zjednoczenie rozdartego podziałami narodu, pod budowę nowoczesnej gospodarki, pod wyniesienie naszej Ojczyzny na ważne i należne jej miejsce w Europie i świecie. I po raz kolejny mocno zarysowała się kwestia bezpieczeństwa państwa. Zmieniła się sytuacja geopolityczna kraju, zawiązywały się nowe sojusze polityczne, powstawała ścieżka wiodąca do członkostwa w NATO. Jednak te

dotyczy m. l. nr 10 (str. 3)

przekształcenia w sferze bezpieczeństwa państwowego wymagały czasu Tymczasem granic trzeba było chronić już, od zaraz. I jeszcze raz ówczesne polskie władze, wzorem ojców narodu sprzed prawie wieku, wzniosły się ponad podziały. Zakładając konieczność stopniowych reform w przyszłości, powierzono obowiązki ochrony granic i porządku publicznego siłom zbrojnym powstałym na bazie Ludowego Wojska Polskiego i Policji Państwowej zbudowanej w oparciu o kadry Milicji Obywatelskiej. W proces ten zostały także włączone służby specjalne, tak wojskowe, jak i cywilne. W przypadku tych ostatnich zatrudnienie w organach bezpieczeństwa Rzeczypospolitej poprzedziła weryfikacja.

Funkcjonariusze, którzy ją przeszli, wykazali się pełną lojalnością wobec niepodległego państwa polskiego i realizując swe zadania, nieraz z narażeniem życia, odnieśli poważne sukcesy w ochronie interesów Rzeczypospolitej. Odebranie im teraz nabytych praw emerytalnych stanowiłoby naruszenie podstawowych zasad demokratycznego państwa, wywodzonych wprost z Konstytucji RP, w szczególności zaś z jej art. 2, art. 42 i art. 45, które zakazują działania prawa wstecz oraz odpowiedzialności zbiorowej. Dotychczasowe orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego stanowi, że „w demokratycznym państwie prawa jedną z podstawowych zasad określających stosunki między obywatelem a państwem jest ochrona zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa”. Tymczasem projekt rzeczony ustawy marginalizuje znaczenie przeprowadzonej w 1990 roku, wspomnianej już weryfikacji funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa. Weryfikacja ta, realizowana przez organa demokratycznej Polski, uznała poziom predyspozycji zawodowych i moralnych znacznej części pracowników SB za odpowiedni do zatrudnienia ich w nowo tworzonej Urzędzie Ochrony Państwa, co wiązało się także z uznaniem ciągłości szczególnych uprawnień emerytalnych. Niezmiennność tego punktu widzenia została potwierdzona ustawą z dnia 18 lutego 1994 roku o zaopatrzeniu emerytalnym służb mundurowych. Proponowana obecnie zmiana legislacji (nawet przy podniesieniu przelicznika z 0,7 do 1,3) odbiera poczucie pewności prawa, godząc w podstawy demokracji. Projekt ustawy narusza również art. 64 Konstytucji, który jest gwarancją nienaruszalności nabytych praw ekonomicznych. Nie sposób także nie wskazać na sprzeczność projektu ustawy z art. 32 Konstytucji. Stoi on na straży zakazu wszelkiej dyskryminacji.

Trzeba też pamiętać o międzynarodowych reperkusjach przyjęcia proponowanych rozwiązań emerytalnych. Naruszałyby one odpowiednie postanowienia Europejskiej Konwencji Praw Człowieka z 1950 roku, ratyfikowanej przez Polskę w 1993 r. oraz Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych z 1966 roku, który został ratyfikowany w roku 1977. Wystąpiłaby też sprzeczność z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej (której wejście w życie przewidziane jest na początek 2009 roku pod warunkiem ratyfikacji), jak również Rezolucji 1096 Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy, dotyczącej środków demontażu dziedzictwa po totalitarnych ustrojach komunistycznych z 27 czerwca 1996 roku.

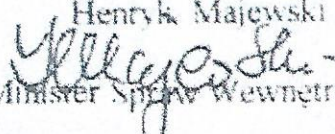
Szanowny Panie Premierze,
dziewięćdziesiąta rocznica odzyskania niepodległości to dobra okazja do refleksji nad stanem państwa. Warto sięgnąć pamięcią wstecz, aby porównać problemy, jakie towarzyszyły powstaniu wolnej Rzeczypospolitej wtedy i teraz, spojrzeć krytycznie na sposoby ich rozwiązywania, ocenić co było sukcesem, a co błędem, a wszystko po to, aby zoptymalizować ścieżkę rozwoju naszej Ojczyzny. I już nawet pobieżny ogląd spraw daje podstawy do konstatacji, że w obu przypadkach droga - wybrana przez władze w momencie odzyskania przez Polskę niepodległości - była słuszną. Była to droga tworzenia, łączenia, zgody i jedności narodowej. Dopiero później dały o sobie znać kłótniwość, sobiepaństwo, warcholstwo i mściwość, wszystkie te cechy narodowe, które znamy dobrze z historii i które

w przeszłości doprowadziły do upadku potęgi naszego kraju. Nie dajmy się ściągnąć ze ścieżki współpracy i pojednania. Nie pozwólmy ośmieszać naszego państwa w wątpliwych co do intencji i rezultatu sporach obywatelskich w Trybunale Konstytucyjnym, czy w Europejskim Trybunale Praw Człowieka w Strasburgu.

Jeszcze raz apeluję o przychylenie się do mojej prośby i rozważenie możliwości odstąpienia od procedury związanej z uchwaleniem retorsyjnej noweli ustawy emerytalnej dla służb mundurowych, gdyż proces weryfikacji przeprowadzony w 1990 roku - zgodnie z decyzjami ówczesnych władz państwowych, wywodzących się z Solidarności - gwarantował byłym funkcjonariuszom organów bezpieczeństwa państwa szczególną wysokość świadczeń emerytalnych, potwierdzoną następnie ustawą z 18 lutego 1994 roku (kopie stosownych dokumentów w załączeniu).

Z wytknięciem szacunku

Henryk Majewski

b. Minister Spraw Wewnętrznych

Do wiadomości:

Pan Marek Biernacki, Przewodniczący Komisji
Administracji i Spraw Wewnętrznych Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Pan Sławomir Piechota, Przewodniczący Komisji
Polityki Społecznej i Rodziny Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Pan Michał Boni, Sekretarz Stanu w Kancelarii
Prezesa Rady Ministrów Rzeczypospolitej
Polskiej

Kraków – Szczecin, dnia 14 ..... grudnia 2009r.

Krzysztof KOZŁOWSKI
zam.30-212 Kraków
ulica Jana Sawickiego nr 22

Andrzej MILCZANOWSKI
zam. 71-322 Szczecin
Plac Jakuba Wujka nr 1”B”

Trybunał Konstytucyjny
Aleja Jana Christiana Szucha nr 12”a”
00-918 Warszawa

na ręce Pana Prezesa prof. dr hab. Zdzisława ZDZIENNICKIEGO
dot: sygn. akt K 6/09

Niżej podpisani uczestnicy opozycji demokratycznej sprzed 1989 roku, byli szefowie byłego Urzędu Ochrony Państwa oraz byli ministrowie spraw wewnętrznych III RP zwracamy się do Trybunału Konstytucyjnego /na ręce Pana Prezesa/ o wzięcie pod uwagę poniższych stwierdzeń dotyczących ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin /Dz.U. Nr 24, poz. 145/.

Wymieniona wyżej ustawa z dnia 23 stycznia 2009 roku wprowadza zasadę odpowiedzialności zbiorowej, co pozostaje w rażącej sprzeczności z podstawami funkcjonowania demokratycznego państwa prawa oraz przepisami Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Ustawa ta drastycznie zmniejszyła ustaloną przez ustawę z dnia 18 lutego 1994 roku podstawę wymiaru emerytury i renty za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990 - z 2,6% do 0,7%.

Powyższe wyraźnie wskazuje, że ustawa z dnia 23 stycznia 2009 roku ma charakter represyjny co budzi zdziwienie i sprzeciw choćby z tego powodu, że od przełomowych zmian ustrojowych minęło blisko 20 lat.

Podkreślić trzeba, że niekorzystne zmiany dotyczące uprawnień emerytalno - rentowych naruszają zasadę zachowania praw nabytych oraz zasadę zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa.

Ło 10.02 mik 11 (str. 2)

Zdecydowany sprzeciw budzi odebranie uprawnień wynikających z ustawy z dnia 18 lutego 1994 roku tym byłym funkcjonariuszom SB, którzy w 1990 roku przeszli pozytywnie weryfikację i podjęli służbę w Urzędzie Ochrony Państwa. Zostali oni przyjęci do służby na określonych warunkach, także w zakresie zabezpieczenia emerytalno - rentowego. Zmiana tych warunków obecnie byłaby nieuczciwa i krzywdząca.

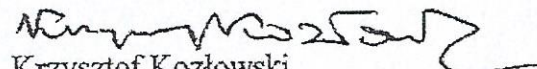
Pragniemy przypomnieć, że największe osiągnięcia Urzędu Ochrony Państwa /operacja wywiadu w Iraku, operacja POMOST – zapewnienie bezpiecznego transportu Żydów z b. ZSRR do Izraela, ustalenie a następnie likwidacja siatki wywiadu rosyjskiego w Wojsku Polskim, przeprowadzona wspólnie z sojusznikami z NATO akcja przeciwko terrorystom irlandzkim, wykrycie afery FOZZ, wykrycie afery Art.B/ - dokonane zostały przez funkcjonariuszy byłych służb PRL, służących niepodległej Rzeczypospolitej lojalnie, nieraz z narażeniem życia.

Oprócz podniesionych wyżej niektórych merytorycznych racji stwierdzić trzeba, iż w niniejszej sprawie chodzi również – a może przede wszystkim – o wiarygodność i honor Państwa Polskiego.

Skoro najwyższe urzędy i instytucje niepodległej Rzeczypospolitej ustaliły określone zasady emerytalno - rentowe, co znalazło wyraz w ustawie z dnia 18 lutego 1994 roku, zatem zmiana tych zasad na niekorzyść uprawnionych – i to po wielu latach – godzi nie tylko w poczucie stabilności dotyczące nabytych i realizowanych praw, ale także w wiarygodność i honor Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyrażamy przekonanie iż Trybunał Konstytucyjny zechce wziąć pod uwagę powyższe argumenty.

Z wyrazami szacunku

Krzysztof Kozłowski

Andrzej Milczanowski